

jat: / e adoncs desirà morir / car no-s podia *sostenir*», Llull (*Hores de Nostra Dona*, v. 156) (Ross., p. 156). Materialment: «s'an a ffer 3 arcs qui responen a la sala del çaffarey, per *sostenir* la dita sala» a. 1369 (*InvLC.*, s. v. *sala*). «Si lo francès se fos pogut *sostenir* com Tirant caygué, ell lo haguera pogut bé matar», «una planxa de suro --- ligà-la-s en los pits, e la donzella abraçà-l per les spatles, l'altre ajudava-li a *sostenir*», JoMartorell (Ag. I, 176; III, 277). «Pals qui *sostenen* les raymeres: 'ridica»; «serrar arbres posant de bax uns cavalls per *sostenir-los*», OPou (*TbPu.*, 87, 152).

Sense mancar d'una levíssima pàtina literària, és mot pertanyent també a la llengua del poble més possible, del Centre o de les comarques: «Dos pardals en una espiga - no s'hi poden *sostenir*, / —Dos galans ab una nina - no si poden avenir. / —Si la 'spiga n'és prou retja - els pardals s'hi *sostindrin* / ---», cobla pop. recollida a la CcaTrepmp (V. Bosch a Salàs, *BCEC* 1906, 314).⁴ *Sostenible*; *insostenible*. *Sostenidor* [se. 20 g. xv, Tomic, *DAG.*]. *Sosteniment*: «Déus és aquella cosa qui fa ploure e florir e granar, e que dóna vida e *sosteniment* a tot quant és», Llull (*Merav.*, Ag. I, 17; i *Art Amativa*, 349) [*sust.*, *DTol.* 1647]. *Sostenent*; *sostenença* [A. Marc, *DAG.*].

Sostingut subst. [Belv.], també en l'accepció musical, sense admetre el ridícul castellanisme musical *sostenido* (tolerat vergonyosament per alguns, com Lab.). *Ressostenidor*.

Sustentar [Llull], pres del ll. *sustentare* id. (freqüentatiu de *sustinere*): «tota valor està en tres coses: la una és con les coses terrenals valen a *sustentar* lo cors, l'altra és con valen a guanyar virtuts e mèrits; terça és ---», *Blanq.* (*NCL.* I, 238.18; també I, 97.5); «--- del peccat que Adam ha fet --- Déus --- punxeix tots sos conseqüens / per dret: com ço qui és niens, / ço és, peccat, fan *sustentar* / en l'èsser que Déus vol crear», Llull (*Lo Pecat de n'Adam*, Ross., 182.30); «Déus ha ordonat que a *sustentar* lo cors, hom menuch e beva», *Do. Pu.*, ed. 1906, 92.

Sustentar, 1375, Atlas ross. (*InvLC*): «Catalunya 's cobrà ab sanc de Peguera; / dos vegades la-y deu: perquè, atrevida, / la cobrà ab sanc, ab lletres la *sustenta*», sonet proemial de Joan Terré alcait de Bellver, a honor de L. de Peguera, en *Pràctica de celebrar Corts*, Bna. 1632. Tinc nota de «per *sustentar* sa juvenil empresa» en un doc. ross. de 1588 (*RLR* LV, 77), ço que sembla err. (que no puc verificar) per *sustentar* (tanmateix cf. «ni *sostena* en son poder obrar» a. 1296, *InvLC*).

Clàssic: «Mon cor estima un arbre: més vell que l'olivera / --- / lo crit subtilm escolta de l'àguila marina / o del voltor que puja sent l'ala gegantina / remoure son fullam. / Del llim d'aquesta terra sa vida no *sustenta*: / revinclu per les roques sa poderosa rel, / té pluges y rosades y vents y llum ardenta / ---» 1875, Costa. No s'usen en cat. *sustent* ni *sustento* car sempre s'ha dit *sustentació*: «Sényer Blanquerna —digueren los cardenals— --- vós sots veyll e magre, e havets mester tals viandes e tal loc que puscats haver

sustentació corporal, per --- treballar en la vida contemplativa ---»; «Déus li trametia --- *sustentació* e --- força», Llull (*Blanq.*, *NCL.* II, 253.28; ib., ed. 1914, 173); «has mençat prou a *sustentació* del cors», StVicençF (*Serm.* II, 67.29); *sustentació* en els Psalms d'Àmer (*DAG.*); *sustentament*; *sustentacle* [—áculo, Belv.].

CPT.: *Te-que-té, a-té-qui-té. Tinent-lloc*: «Vós qui sots en terra *tinent-lloc* de Déu ---», *Merav.* (VII, cap. 5): més comunament *lloctinent*, *terratinent*, *casatinent*, per als quals veg. en el primer membre; rar *benstinent*.

De *tenir-se*. «*Tintibé*: 'la lligadura ab un *tintibé* sota la barba' Ms. de Cirurgia, Ss. XVI XVII», *DAG.*: ve de *ten-t'hi bé* 'aguanta-t'hi bé', amb una variant «*tintibell*: algun aparell de bandatge, S. XVI» amb canvi de sufix per designar-ne un de més petit. +*Tintipera*, Val de Boí (*tintipèra*) ocellet molt cantador, de cant molt agut, vivaç i penetrant, que sentim sovint costejant Estanyllong de Sant Nicolau; preguntat el guia on se sol posar contesta «a qualsevol lloc, com ara a dalt d'un arbre» (1978); en el Plano de St. Quirc de Taüll, noto pocs dies després un moixó amb el mateix cant típic, però posat dalt d'una roca. Deu venir de *ten-ti pèra*: 'aguanta't pedra' per aqueix costum de posar-se en llocs primparats, com ara pedretes altes en equilibri. És de notar que la è oberta postula indefugiblement PÈTRA, car tant el sufix -ARIA com els mots en ɛ (com PĪRA 'pera') tenen é en el parlar local. AlcM recull *tintimpere* a Calacit, alteració fonètica ben comprensible de *tintipera*, i *tintipella* a Castellbò i Oliana, on pot intervenir el mateix fet observat supra per a *tintibell*; o bé contaminació de *oronella* etc.; el *DAG.* posa *tintipella* s. v. *xixarella* com a sinònim de *malla-renga*.

Artencamp aran., nom de planteta silvestre ja recollit en el meu *Vocab. Aran.* (amb variant *ardencamp*). Molt estès en gascò. «*Artencamp*: herbe sauvage, liane qui s'accroche aux plantes» (Cénac-Moncaut). Com que *retenir*, ll. RETINERE, dóna normalment *arreteé* en gascò, i els mots d'aquest inicial s'hi redueixen comunament a *art.* (RENICULUM > *arrenell* > *arnell*, ROTUNDUM > *ardún*, RUTABULUM > *ardot*, ROTUNDIARE > *arduná*, *relotge* > *arlotge* etc.), és clar que ha de venir de *arreteé-en-camp*, puix que «s'accroche», i per tant és un nom com el prov. *arresto-biou* «arrête-boeufs», cf. aci *BOLOMAGA*. Rolland, *Flore Pop.* VIII, 158-9 reporta com a nom del *Rhinanthus*, crête de coq, el luixonès *artencàm* a la Vall de Larboust, i *arde-en-camp* a Bigorra i Bearn; per a la planta semblant *Melampyrum Arvense* L (p. 161) també *artencam* a la Vall de Larboust; Marsan, *Flore de la V. d'Aure artencamp* «mélampyre» i «*Rhinanthus hirsuta*».

Ja vaig indicar en el *Vocab. Aran.* que *rt* > *rd* és un fenomen de fonètica secundària molt freqüent en el gascò pirinenc (*urtiga/urdiga*, *cantà/candà*, *encoref/dengoro*) i V-n'hi més: per tant *ardencamp* és secundari i no té cap fonament l'etimologia ARDERE del FEW I, 132a, § 2. Un *ardeno* que Rolland troba en el Delfinat com a nom del *Melampyrum Arvense* proba-